

La transparència en 20 preguntes

**Guia de transparència
per a partits polítics,
organitzacions sindicals
i empresarials**

Sumari

Presentació.....	3
Guia ràpida.....	5
1. Què és la transparència?	9
2. Per què cal ser transparents?	10
3. Què aporta la transparència als partits polítics i a les organitzacions sindicals i empresarials?	11
4. Com es pot ser transparent?	12
5. Quins partits polítics i organitzacions estan obligats a ser transparents?	14
6. Quines obligacions de transparència tenen els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials?	14
7. Quines característiques ha de complir la informació?.....	14
8. Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials han de respondre a les sol·licituds d'accés?	16
9. Qui és el responsable de la transparència en els partits polítics, les organitzacions sindicals i empresarials?	16
10. Què és el portal de la transparència?.....	17
11. Quina informació han de difondre els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials?	18
12. Quina informació han de difondre les fundacions privades i les associacions d'utilitat pública vinculades als partits polítics?.....	19
13. La transparència té límits?	20
14. Què succeeix quan la informació conté dades personals?	21
15. Quins usos es poden fer de la informació d'un partit polític, organització sindical o empresarial?.....	22
16. Com es gestiona la informació per ser transparents?	22
17. Quan s'ha de ser transparent?.....	23
18. Què succeeix si un partit polític, organització sindical o empresarial no és transparent?	23
19. Com cal preparar-se per ser transparent?	24
20. Quin suport dóna l'Administració de la Generalitat als partits polítics i a les organitzacions sindicals i empresarials?	25
Glossari	26
Els actors de la transparència a Catalunya	28
Guia d'autoavaluació	34
Per saber-ne més	35

Presentació

La transparència ha anat guanyant importància en els darrers anys com a instrument per apropar les institucions a la ciutadania. La transparència contribueix a enfortir la confiança de la societat en les administracions públiques, els partits polítics, les organitzacions sindicals, les organitzacions empresarials i les entitats privades que exerceixen funcions públiques o presten serveis públics o perceben fons públics, i és un instrument a través del qual aquestes poden retre comptes de la seva activitat i de la gestió dels fons públics davant la ciutadania.

**La transparència
apropa les
institucions a la
ciutadania**

La Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (d'ara endavant, Llei de transparència), ha suposat un pas endavant amb la previsió d'unes obligacions molt exigents en matèria de transparència i amb l'ampliació de l'àmbit subjectiu d'aplicació als partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials. D'aquesta manera, en sintonia amb el que preveu el Conveni del Consell d'Europa sobre accés als documents públics de 2009 i d'acord amb la Llei estatal 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, s'incorporen a l'àmbit d'aplicació de la nova normativa sobre transparència i accés a la informació els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials.

**La Llei de
transparència
s'aplica
a diferents
entitats privades,
partits polítics
i organitzacions
sindicals
i empresarials**

L'adaptació a la Llei de transparència no és un procés senzill que consisteixi només en la difusió d'informació. La transparència exigeix un canvi en la cultura organitzativa i en el compromís dels poders públics amb la ciutadania per garantir un coneixement adequat i suficient de la seva activitat que permeti una participació efectiva i un control real i, alhora, creï entorns institucionals que afavoreixin l'eficàcia i l'eficiència administrativa i evitin l'existència de situacions que puguin facilitar el sorgiment de casos de corrupció.

**La transparència
exigeix un canvi
de cultura
i compromís ètic**

La Guia de transparència per a partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials és un instrument a través del qual es manifesta el compromís de l'Administració de la Generalitat de Catalunya amb la transparència i amb el mandat del Parlament de Catalunya de prestar assessorament jurídic i tecnològic a les entitats a les quals la Llei de transparència imposa unes obligacions específiques.

Aquesta guia vol ser un instrument accessible, senzill i útil per conèixer de forma detallada quines són les obligacions que la Llei estableix i donar eines per facilitar l'assoliment del nivell de transparència que s'exigeix a aquestes entitats. En definitiva, l'objectiu de la guia és facilitar als partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei de transparència instruments

**Aquesta guia és
un instrument
per contribuir a
les obligacions
de transparència**

perquè puguin complir adequadament les obligacions previstes i serveix d'orientació en el procés per al seu compliment.

Per facilitar la lectura, la guia s'articula al voltant de vint preguntes a través de les quals es descriu el contingut de les obligacions de transparència de les entitats privades i aporta instruments per facilitar-ne el compliment. També incorpora una guia d'autoavaluació i tot un conjunt de recursos per poder ampliar i aprofundir el coneixement sobre la legislació de transparència i accés a la informació i conèixer millor l'abast de les obligacions en aquest àmbit.

**També incorpora
una guia
d'autoavaluació**

Guia ràpida

1. Què és la transparència?

La transparència és un principi de referència en l'actuació de les institucions i les entitats que facilita a les persones amb les quals es relacionen el coneixement relatiu a tots els seus àmbits d'actuació.

2. Per què cal ser transparents?

La transparència no és una finalitat en si mateixa. La transparència és un instrument que permet assolir les finalitats pròpies de les institucions i entitats a través del coneixement efectiu de la informació que està en el seu poder, com ara millorar el coneixement de l'activitat de les administracions públiques i dels partits polítics i organitzacions sindicals i empresarials, incrementar la qualitat, incrementar el control i la rendició de comptes, facilitar una bona governança i bona administració, garantir la integritat i prevenir i lluitar contra la corrupció, incrementar l'eficàcia i l'eficiència, incrementar l'afecció i la confiança de la ciutadania, enfortir la legitimació democràtica dels poders públics i contribuir al desenvolupament econòmic i social.

3. Què aporta la transparència als partits polítics, a les organitzacions sindicals i a les organitzacions empresarials?

La difusió de la informació relativa als partits polítics, a les organitzacions sindicals i a les organitzacions empresarials és un instrument evident per a la millora de la qualitat de la seva activitat i la rendició de comptes a la ciutadania.

4. Com es pot ser transparent?

Hi ha tres mecanismes per ser transparents: la difusió proactiva d'informació per part dels subjectes obligats, l'accés a la seva informació i la reutilització de la informació per part de terceres persones.

5. Quins partits polítics, quines organitzacions sindicals i quines organitzacions empresarials estan obligats a ser transparents?

Tots els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials inscrits en els registres corresponents estan obligats a ser transparents. També hi estan les associacions i fundacions vinculades als partits polítics.

6. Quines obligacions de transparència tenen els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials?

Tenen l'obligació de facilitar a les persones el coneixement de la seva informació. A més, també tenen diferents obligacions per garantir la qualitat de la informació i l'accessibilitat a la informació.

7. Quines característiques ha de complir la informació?

La informació del partits polítics, de les organitzacions sindicals i de les organitzacions empresarials ha de ser de qualitat perquè pugui acomplir les seves finalitats. També ha de ser accessible per facilitar el seu coneixement a totes les persones.

8. Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials han de respondre a les sol·licituds d'accés?

No han de respondre directament a les sol·licituds d'accés que els puguin fer els ciutadans. Les obligacions de transparència passiva s'han de canalitzar a través de l'Administració pública responsable.

9. Qui és el responsable de la transparència en els partits polítics, a les organitzacions sindicals i a les organitzacions empresarials?

Cada partit polític, organització sindical o organització empresarial és responsable de la informació que difon o facilita a les administracions públiques perquè es difongui a través del portal de la transparència. Les persones responsables dels partits polítics, de les organitzacions sindicals i de les organitzacions empresarials també ho poden ser de les infraccions tipificades a la Llei de transparència.

10. Què és el portal de la transparència?

El portal de la transparència és una plataforma electrònica de publicitat a Internet que ha de permetre l'accés a tota la informació disponible per a la ciutadania.

11. Quina informació han de difondre els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials?

Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials han de difondre informació sobre la seva organització, sobre la gestió econòmica, pressupostària i patrimonial i la seva gestió administrativa, els contractes, els convenis i les subvencions.

12. Quina informació han de difondre les fundacions privades i les associacions d'utilitat pública vinculades als partits polítics?

Les fundacions i les associacions vinculades als partits polítics han de difondre la informació qualificada com obligacions de publicitat activa que corresponen als partits polítics, d'acord amb la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. A més, les fundacions i les associacions d'utilitat pública vinculades als partits polítics tenen unes obligacions específiques de transparència que es deriven de la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.

13. La transparència té límits?

Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials no estan obligats a publicar cap informació que es trobi inclosa en algun dels límits previstos a la Llei de transparència.

La transparència es pot veure sotmesa a diferents límits per protegir altres béns, drets o interessos que la legislació considera que cal defensar prioritàriament.

Tot i el reconeixement d'aquests límits, el principi de transparència s'ha d'interpretar i aplicar de manera preferent. La Llei de transparència preveu la possibilitat de difondre parcialment la informació quan els límits de la transparència puguin afectar una part de la informació que s'hagi de publicar.

14. Què passa quan la informació conté dades personals?

La Llei de transparència estableix uns criteris per facilitar l'equilibri adequat entre el principi de transparència i la protecció de les dades personals.

15. Quins usos es poden fer de la informació dels partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials?

La informació que es difon a través dels portals pot ser reutilitzada per terceres persones per produir noves informacions o oferir nous serveis.

16. Com es gestiona la informació per ser transparents?

Per facilitar la transparència dels partits polítics, de les organitzacions sindicals i de les organitzacions empresarials, aquests es poden dotar de sistemes integrals d'informació en format electrònic.

17. Quan s'ha de ser transparent?

L'1 de juliol de 2015 va entrar en vigor la Llei de transparència.

18. Què succeeix si un partit polític, una organització sindical o empresarial no és transparent?

La Llei de transparència preveu tot un seguit d'infraccions aplicables als partits polítics, a les organitzacions sindicals i a les organitzacions empresarials per als casos en què no es compleixin les obligacions previstes en matèria de transparència.

19. Com cal preparar-se per ser transparent?

Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials han de preparar-se per al compliment de les obligacions de transparència que es deriven de l'entrada en vigor de la Llei de transparència. Aquest procés de preparació pot incorporar diferents accions que persegueixen conèixer la situació prèvia i la incidència que té la Llei de transparència, planificar les accions a dur a terme per complir amb les obligacions previstes a la Llei de transparència, actuar d'acord amb la planificació adoptada i, finalment, avaluar el nivell de transparència del partit polític i l'organització sindical i empresarial i els resultats obtinguts en l'aplicació del pla de transparència.

20. Quin suport dóna l'Administració de la Generalitat als partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials?

L'Administració de la Generalitat ha de prestar assessorament jurídic i tecnològic a les institucions que es veuen afectades per la Llei de transparència.

1. Què és la transparència?

La transparència és un principi de referència en l'actuació de les institucions i les entitats que facilita a les persones amb les quals es relacionen el coneixement relatiu a tots els seus àmbits d'actuació.

La transparència en l'àmbit públic permet que les persones puguin conèixer quines decisions prenen les administracions públiques i també els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials; com ho fan i per què; quina activitat desenvolupen i quins resultats obtenen; d'on obtenen els seus recursos i quins usos se'n fa, i com s'adequa la seva activitat als marcs de referència legals, polítics i socials.

La transparència no consisteix únicament a posar dades o informació a disposició de les persones. La transparència només es pot assolir en la mesura en què la informació o les dades que es posen a disposició de les persones generin un coneixement efectiu i aconseguixin les finalitats que cada persona vulgui assolir.

La transparència s'assoleix quan es posa a disposició de les persones la informació i les dades que generen coneixement

Les propostes i reflexions del president de la Generalitat en matèria de transparència i regeneració democràtica elaborades en el marc de les reflexions i valoracions aportades en les dues cimeres per la Regeneració Democràtica celebrades al Palau de la Generalitat el febrer de 2013 destaquen la necessitat d'impulsar un "contracte de tota la societat per la transparència. Un contracte que es fonamenti en l'educació i la potenciació de bones pràctiques i valors i que abasti tots els estaments de la societat, com per exemple, els mitjans de comunicació i els agents econòmics i socials".

Les administracions públiques catalanes han fet importants esforços en els darrers anys per millorar el seu nivell de transparència. En efecte, cada cop són més les administracions públiques que difonen informació a través d'Internet i que faciliten l'accés a la seva informació i també és cada vegada més freqüent que les persones accedeixin a la informació que les administracions públiques difonen a través de la xarxa. En aquesta mateixa direcció, els partits polítics, les organitzacions sindicals i empresarials també han endegat diverses iniciatives.

S'han fet esforços en l'àmbit de la transparència, però encara queda camí per recórrer

Transparència Internacional ha constatat l'esforç dels partits polítics per incrementar la seva transparència. En aquest sentit, s'observa que la puntuació mitjana dels dotze partits polítics analitzats el 2015 ha estat de 8,3 mentre que el 2014 havia estat de 4,7.

No obstant això, encara queda camí per recórrer, atès que encara hi ha importants àmbits d'opacitat i poca transparència en els partits polítics, les organitzacions sindicals i empresarials, tal com es desprèn de diferents enquestes.

Segons l'enquesta encarregada per Transparència Internacional i publicada a *El País* l'1 d'abril de 2014, hi ha una gran demanda de la ciutadania perquè els partits polítics publiquin els seus comptes anuals (9,2), els seus pressupostos (9,1) i les dades econòmiques bàsiques de les fundacions i associacions que hi estan vinculades (9,1), així com els informes del Tribunal de Comptes (9,0).

En aquest context, en els darrers anys, des de diferents instàncies territorials, s'han adoptat normes per incrementar, promoure i garantir la transparència a les administracions públiques i a les entitats privades que duen a terme activitats públiques o gestionen fons públics, com ara els partits i les organitzacions sindicals i empresarials. En el cas de Catalunya, la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (d'ara endavant, Llei de transparència) estableix unes obligacions molt exigents en matèria de transparència, tant per a les administracions públiques catalanes com per a aquelles entitats privades que duen a terme funcions públiques o perceben fons públics, com ara els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials.

2. Per què cal ser transparents?

La transparència no és una finalitat en si mateixa. La transparència és un instrument que permet assolir les finalitats pròpies de les institucions i entitats a través del coneixement efectiu de la informació que està en el seu poder.

La transparència
no és una
finalitat, és un
instrument

En els darrers anys, des de diferents instàncies, s'ha insistit en la necessitat que les administracions públiques siguin més transparents, per tal que la ciutadania pugui conèixer millor la seva activitat i com es gestionen els fons públics, a fi d'aconseguir diferents finalitats.

La transparència pot contribuir a:

- **Millorar el coneixement de l'activitat** que duen a terme les administracions públiques i els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials, en facilitar que els resultats de la seva acció arribin a les persones.
- **Incrementar la qualitat en l'activitat** que duen a terme les administracions públiques i els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials i **facilitar l'avaluació dels resultats**, en permetre conèixer com duen a terme la seva activitat i facilitar-ne el seguiment.
- **Incrementar el control de l'activitat** de les administracions públiques i els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials i **la rendició de comptes**, en mostrar els resultats de la seva activitat i poder-los contrastar amb els objectius fixats en la legislació vigent. Gràcies a la transparència, aquells que prenen decisions han d'explicar-les i justificar-

les a tots els seus destinataris i, en darrera instància, al conjunt de la ciutadania.

- **Facilitar una bona governança i una bona administració.** Com a instrument de bona governança, la transparència facilita la presa de decisions, la coherència amb els interessos generals i el control de la seva activitat, com també la participació informada de la ciutadania en la presa de decisions. Com a instrument de bona administració, la transparència permet una resposta adequada a les necessitats de les persones, la qual cosa es tradueix en un mandat d'actuació de forma racional, coordinada, eficaç i eficient.
- **Garantir la integritat** dels càrrecs i treballadors públics i del personal al servei dels partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials i, en darrera instància, **prevenir i lluitar contra la corrupció.**
- **Incrementar l'eficàcia i l'eficiència** administrativa, en facilitar que les persones coneguin les decisions que prenen les administracions públiques i els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials, i els motius pels quals prenen aquestes decisions.
- **Incrementar l'afecció i la confiança de la ciutadania** vers els poders públics, els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials i, en darrera instància, **enfortir la seva legitimació democràtica.**
- **Contribuir al desenvolupament econòmic i social**, tal com demostren diversos estudis que constaten que aquells països amb nivells superiors de transparència destinen més recursos a programes educatius, sanitaris i socials.

3. Què aporta la transparència als partits polítics i a les organitzacions sindicals i empresarials?

La transparència s'ha d'estendre, més enllà de les administracions públiques, a qualsevol entitat que desenvolupi funcions públiques, presti serveis públics o gestioni fons públics. En efecte, en els darrers anys ha anat adquirint força i reconeixement la idea segons la qual cal garantir la transparència en l'ús dels fons públics, independentment de la naturalesa pública o privada de l'entitat que els gestioni, i segons la qual cal exigir que totes aquelles entitats, públiques o privades, que gestionen directament o indirecta fons públics expliquin quin ús en fan. Així ho ha recollit la Llei de transparència.

Per això, **els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials han d'informar sobre la gestió que fan dels fons públics que perceben** i retre comptes de quin ús en fan.

Més enllà del compliment del que preveu la legislació vigent, els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials també es poden beneficiar dels efectes positius que té la transparència en el

desenvolupament de la seva activitat. En aquest sentit, **la difusió de la informació relativa a l'activitat dels partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials és també un instrument evident per a la millora de la qualitat i la rendició de comptes als destinataris de la seva activitat i als seus afiliats i associats, simpatitzants o votants.**

**Millora
de la qualitat
i la rendició
de comptes
de les entitats
privades**

En aquest sentit, en el marc dels programes de regeneració democràtica i de la nova legislació sobre finançament dels partits polítics, aquestes entitats estan incorporant referències a les polítiques de transparència i posant en marxa portals de transparència. No obstant això, encara són pocs els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials que avaluen el seu nivell de transparència o les que fomenten l'accés a la informació per part de tots els col·lectius amb els quals es relacionen (afiliats i associats, simpatitzants, votants, etc.).

**Transparència
i regeneració
democràtica
dels partits i les
organitzacions
sindicals
i empresarials**

En qualsevol cas, l'establiment de canals de comunicació dels partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials amb el seu entorn per tal de facilitar-los informació sobre la seva activitat i, en darrera instància, retre comptes sobre el seu funcionament té un impacte positiu, ja que genera confiança i afecció.

4. Com es pot ser transparent?

En termes generals, es pot ser transparent a través de dos mecanismes: **la publicitat activa i l'accés a la informació pública.**

La publicitat activa consisteix a posar a disposició de la ciutadania la informació sobre els àmbits d'actuació i les obligacions dels subjectes obligats per la Llei de transparència. Com preveu la Llei esmentada, la difusió s'ha de dur a terme amb caràcter permanent i actualitzat, de la manera que resulti més comprensible per a les persones, i per mitjà dels instruments de difusió que els permetin un accés ampli i fàcil. La transparència es canalitza principalment a través d'Internet.

**Difusió proactiva
de la informació
subjecta
a transparència**

La difusió d'informació pública es canalitza a través de pàgines web i portals de transparència. Més enllà d'aquests canals de difusió, les administracions públiques utilitzen, cada cop més, les xarxes socials com a canal per difondre informació pública. És freqüent trobar els partits polítics i les organitzacions empresarials i sindicals a Twitter, Facebook, Youtube o Instagram.

Malgrat tot, no podem oblidar que encara avui les oficines d'atenció presencial són el principal canal de contacte de la ciutadania amb les administracions públiques (77%), seguit d'Internet (47%) i del canal telefònic (37%) (CIS&AEVAL, 2014).

Per altra banda, l'**accés a la informació**, també coneguda com a transparència passiva, consisteix a articular mecanismes a través dels quals una persona pot sol·licitar a una entitat que li faciliti informació que estigui en el seu poder. La Llei de transparència reconeix l'accés a la informació com un dret subjectiu de la ciutadania, amb el suport d'un sistema de garanties que persegueix facilitar el coneixement de la informació que està en poder de les administracions públiques com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, o la que li hagin subministrat altres subjectes o entitats d'acord amb el que preveu la Llei. **Els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials no han de facilitar directament la informació que els hagi estat sol·licitada. Les obligacions relatives a l'accés a la informació es canalitzen a través de l'Administració pública responsable dels fons públics que perceben o amb la qual es relacionen.**

Accés a la
informació

El dret d'accés als arxius i registres administratius ja estava previst en l'article 105.b) de la Constitució de 1978 i va ser regulat per la legislació bàsica de règim jurídic de les administracions públiques (1992) i desenvolupat per la normativa catalana d'arxius i documents (2001). La nova regulació del dret d'accés a la informació pública suposa una ampliació significativa de l'abast de la regulació d'aquest mecanisme de transparència, que no es limita, com ho feia la legislació anterior, a facilitar l'accés als documents que formen part d'un expedient corresponents a un procediment acabat en la data de la sol·licitud.

Una obligació accessòria a les anteriors és la **reutilització de la informació**, també coneguda com a transparència col·laborativa. La reutilització es pot definir com l'ús de documents que es troben en poder de les administracions i els organismes del sector públic, de persones físiques o jurídiques, amb finalitats comercials o no comercials, sempre que l'ús esmentat no constitueixi una activitat administrativa pública. Queda exclòs d'aquest concepte l'intercanvi de documents entre administracions i organismes del sector públic en l'exercici de les funcions públiques que tinguin atribuïdes.

Reutilització
de la informació

Article 17

D'aquesta manera, la reutilització de la informació pública pels seus destinataris es pot emprar no només per generar nous béns o serveis per oferir al mercat, sinó també per facilitar el coneixement de la informació pública entre la ciutadania, i incrementar, en conseqüència, la transparència. Per facilitar-ne la reutilització, la Llei de transparència preveu que les administracions públiques han de difondre la informació pública en formats reutilitzables i permetre la reutilització de la informació de manera lliure i no subjecta a restriccions, llevat que així estigui previst reglamentàriament per raó de la tutela d'altres béns o drets.

La reutilització es pot facilitar a través de diferents instruments, com ara el foment de la reutilització lliure de la informació, la creació de portals de dades obertes, la utilització de llicències obertes tipus Creative Commons o l'ús de formats reutilitzables en la difusió de la informació (CSV, XML, RDF, etc.).

5. Quins partits polítics i organitzacions estan obligats a ser transparents?

La Llei de transparència no estableix una distinció entre partits polítics, organitzacions sindicals i organitzacions empresarials obligats a donar compliment a la Llei i altres que no ho estan.

Les obligacions de transparència dels partits polítics i de les organitzacions sindicals i empresarials són obligacions de publicitat activa. Les associacions i fundacions vinculades als partits polítics tenen aquestes mateixes obligacions.

6. Quines obligacions de transparència tenen els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials?

Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les empresarials i les associacions i fundacions vinculades als partits polítics tenen obligacions en matèria de publicitat activa.

Les obligacions de transparència dels partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials **són les mateixes obligacions de publicitat activa que corresponen a les administracions públiques** regulades en el títol II de la Llei de la transparència, adaptades a la seva naturalesa.

Obligacions
de transparència

Obligació
de facilitar
el coneixement
de la informació
relativa a l'ús
de fons públics

Article 3.4

Títol II

7. Quines característiques ha de complir la informació?

La informació dels partits polítics i de les organitzacions sindicals i empresarials ha de ser una informació de qualitat. La informació de qualitat incrementa significativament la transparència dels partits polítics, de les organitzacions sindicals i empresarials i de les administracions públiques.

Informació
accessible
i de qualitat

En el cas dels partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials, els seus portals de transparència han de complir les obligacions següents:

a) Obligacions relatives al canal de difusió

- Incorporar un cercador al portal de transparència que permeti un accés ràpid, fàcil i comprensible a la informació i que incorpori mecanismes d'alerta sobre les dades que s'han actualitzat.
- Facilitar la identificació del portal de transparència.
- Contenir l'enllaç de les seues electròniques de les administracions públiques o entitats corresponents.

Obligacions
relatives al canal
de difusió

b) Obligacions relatives a l'accessibilitat de la informació

- Facilitar el coneixement de la informació pública.
- Garantir la transparència per mitjà d'un sistema integral d'informació en format electrònic.
- Facilitar l'accés fàcil i gratuït a la informació pública.
- Complir les recomanacions de la Iniciativa d'Accessibilitat Web.
- Organitzar la informació perquè sigui fàcilment accessible i comprensible i perquè faciliti la consulta àgil i ràpida.
- Ordenar temàticament la informació perquè sigui localitzable fàcilment i intuïtivament, com a mínim amb criteris temàtics i cronològics.
- Facilitar la consulta en formats comprensibles fàcilment i que permetin la interoperabilitat i la reutilització.

Obligacions
relatives
a l'accessibilitat

c) Obligacions relatives a la qualitat de la informació:

- Difondre la informació d'una manera veraç i objectiva.
- Difondre la informació d'una manera clara, estructurada i en format reutilitzable.
- Garantir que la informació es difongui de manera constant i s'actualitzi permanentment, amb indicació expressa de la data en què s'ha actualitzat per darrera vegada i, si és possible, de la data en què s'ha de tornar a actualitzar.
- Assegurar que la informació sigui congruent amb la finalitat de coneixement prevista en cada cas, i adequada i completa pel que fa al contingut informatiu que determina la Llei de transparència.

Obligacions
relatives
a la qualitat

Finalment, cal tenir present que les bases reguladores de la concessió de subvencions i ajuts públics que s'atorguin per un import superior a 10.000 euros han d'incloure l'obligació dels beneficiaris de comunicar als subjectes públics obligats la informació relativa a les retribucions de llurs òrgans de direcció o administració, a l'efecte de fer-les públiques. En els supòsits legals en què no s'apliqui un procés de concurrència per atorgar les subvencions o els ajuts aquesta obligació s'ha d'incloure també en l'acte o conveni corresponent.

Obligacions
de transparència
dels beneficiaris
de subvencions

Article 15.2

8. Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials han de respondre a les sol·licituds d'accés?

Les persones tenen dret a accedir a la informació pública, és a dir, a accedir a la informació elaborada per l'Administració o que estigui en el seu poder, inclosa la que li subministren els subjectes obligats per la Llei de transparència. En el cas dels partits polítics, de les organitzacions sindicals i de les organitzacions empresarials no han de respondre directament a les sol·licituds d'accés que els puguin fer els ciutadans.

L'Administració responsable canalitza les sol·licituds d'accés

Les obligacions de transparència passiva sempre s'han de canalitzar a través de l'Administració pública responsable.

Si un partit polític, organització sindical o empresarial rep una sol·licitud d'accés a la informació, ha d'informar la persona sol·licitant de quina és l'oficina o la unitat responsable de la informació a la qual pot adreçar la seva sol·licitud.

9. Qui és el responsable de la transparència en els partits polítics, les organitzacions sindicals i empresarials?

Cada partit polític, organització sindical i empresarial és responsable de la informació que publica i facilita a les administracions públiques per a la seva difusió a través del portal de la transparència.

Cada entitat determina qui és responsable d'aplicar la Llei

En el si de cada partit polític, organització sindical i empresarial, les normes internes d'organització han de determinar quins òrgans o persones són les responsables del compliment de les obligacions de transparència i de la canalització de la informació cap a l'Administració pública responsable.

En darrera instància, en el cas que no hi hagi cap norma que ho concreti, cal entendre que els responsables de facilitar la informació prevista a l'Administració pública responsable seran els màxims òrgans de govern de les entitats.

Les persones responsables ho són del compliment de les obligacions previstes en la Llei. No només de facilitar la informació, sinó també d'elaborar-la, preparar-la, emmagatzemar-la, etc.

Les persones responsables dels partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials també ho són de les infraccions

Les persones responsables també ho són de les infraccions

la **Llei de transparència** per l'incompliment de les obligacions a què resten subjectes els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials.

Article 80

10. Què és el portal de la transparència?

La difusió de la informació que han de fer els partits polítics, les organitzacions sindicals, les organitzacions empresarials i les associacions i fundacions vinculades als partits polítics s'ha de fer a través del seus propis portals de transparència que es poden allotjar en seus electròniques i llocs web. No obstant això, el sistema de transparència que desenvolupa la Llei de transparència es fonamenta en el **portal de la transparència, una plataforma electrònica de publicitat a Internet que ha de permetre l'accés a tota la informació disponible**. El portal de la transparència és l'instrument bàsic i general per facilitar a les persones la informació de totes les administracions públiques de forma integrada.

Plataforma
electrònica
de publicitat

Article 5

Els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials han de permetre la connexió del seu portal de transparència amb el portal de la transparència de la Generalitat de Catalunya.

El portal de la transparència s'organitza i gestiona per l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

L'Administració
de la Generalitat
gestiona
el portal
de la
transparència

El portal de la transparència també inclou la informació dels partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials. L'accés al contingut dels portals de transparència que puguin crear aquestes entitats també s'ha de facilitar des del portal de la transparència. Per això, cal que s'interconnectin i que se'n faciliti la integració.

Els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials informaran la unitat d'informació del departament responsable de totes les dades identificatives del seu portal de transparència.

El portal de la transparència té les característiques següents:

- Incorpora un cercador al portal de transparència que permet un accés ràpid i fàcil i que permet comprendre la informació.
- Facilita la seva identificació.
- Conté l'enllaç a les seus electròniques de l'Administració de la Generalitat.

Els partits
polítics i les
organitzacions
sindicals
i empresarials
han de crear
els seus portals
de transparència

L'accés al contingut dels portals de transparència dels partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials s'ha de facilitar des del portal de la transparència de la Generalitat, d'una manera interconnectada i que faciliti la integració de la informació.

La interconnexió i la integració del portal de transparència del partit polític, organització sindical o empresarial es durà a terme d'acord amb les indicacions que facilitin els òrgans que el gestionen.

11. Quina informació han de difondre els partits polítics i les organitzacions sindicals i empresarials?

Els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials han de difondre la informació següent:

a) Informació organitzativa

- Els estatuts pels quals s'ha de regir el partit, fundació o associació o organització sindical.
- El número de registre de l'entitat.
- La composició dels òrgans de govern amb identificació nominativa dels membres i de llurs perfils i trajectòries i dels òrgans delegats, d'assessorament i de control intern, si s'escau.
- L'organigrama actualitzat de l'entitat.
- La normativa que els sigui aplicable.
- L'estructura del grup d'entitats, si escau.

**Informació
sobre
l'organització**

b) Gestió econòmica, pressupostària i patrimonial

- El pla anual d'activitats.
- Els comptes anuals.
- El balanç anual i el compte de resultats.
- L'informe d'auditoria quan hi estiguin subjectes i els informes dels òrgans de control extern (OCEX), si escau.
- La retribució dels òrgans de direcció i administració de les entitats que perceben ajuts i subvencions d'import superior a 10.000 euros.
- L'inventari del patrimoni.

**Informació
sobre la gestió
econòmica,
pressupostària
i patrimonial**

c) Informació sobre la contractació

- Les instruccions internes aprovades pel que fa al criteri de contractació.
- L'òrgan responsable de l'entitat en matèria de contractació.
- La relació de contractes subscrits amb les administracions públiques que inclogui la determinació de l'objecte del contracte i l'import, la durada, les modificacions i les pròrrogues. Aquesta informació ha d'estar actualitzada i fer referència, com a mínim, als últims cinc anys, comptadors a partir de l'entrada en vigor de la Llei de transparència.

d) Informació sobre els convenis

- La relació dels convenis vigents, amb indicació de la data, les parts que els signen, l'objecte, els drets i les obligacions de qualsevol mena

**Informació
sobre els
convenis**

que generin, i el període de vigència, tant dels convenis que tenen contingut econòmic com dels que no en tenen.

- Les modificacions eventuais de qualsevol dels paràmetres a què fa referència el punt anterior, així com la data i la forma en què s'hagin produït.
- La informació relativa al compliment i l'execució dels convenis.

e) Informació sobre les subvencions

Relació actualitzada dels ajuts i les subvencions rebudes, que s'ha de referir als cinc darrers anys des de l'entrada en vigor de la Llei de transparència, i en què s'indiqui:

- L'import i l'objecte.
- Si s'han concedit sense concurrència pública.
- La informació relativa al control financer de l'ajut o subvenció.
- Les justificacions adduïdes en el marc de la rendició de comptes.

Informació
sobre les
subvencions

12. Quina informació han de difondre les fundacions privades i les associacions d'utilitat pública vinculades als partits polítics?

Les associacions vinculades als partits polítics han de difondre la informació a la qual s'ha fet referència en l'apartat corresponent a les obligacions de publicitat activa dels partits polítics. A més a més, **les fundacions i les associacions d'utilitat pública vinculades als partits polítics tenen unes obligacions específiques de transparència que es deriven de la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.**

Obligacions
de transparència
de les fundacions
i les
associacions
d'interès públic

Les obligacions que es deriven de la Llei 21/2014 s'han de determinar per mitjà d'una ordre de la persona titular del departament competent en matèria d'associacions i fundacions.

Informació
rellevant,
actualitzada,
veraç
i localitzable

La informació que difonen les fundacions privades i les associacions d'utilitat pública ha de ser rellevant, actualitzada, veraç i fàcilment localitzable en el lloc web i en altres mitjans accessibles al públic.

Article 5
Llei 21/2014

La transparència de les fundacions i associacions d'utilitat pública ha de tenir un abast suficient per permetre als ciutadans, als grups d'interès i a les administracions accedir a la informació rellevant.

Informació
suficient perquè
sigui rellevant

En aquest punt, cal tenir present la Resolució JUS/1563/2015, de 6 de juliol, per la qual es dona compliment a la disposició addicional setena

de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, relativa a les obligacions de publicitat activa de les fundacions i les associacions (DOGC núm. 6911, de 13.7.2015).

Article 6
Llei 21/2014

13. La transparència té límits?

La transparència es pot veure sotmesa a diferents límits per protegir altres drets, interessos o béns que la legislació considera que cal defensar prioritàriament.

La transparència
té límits

Les obligacions de transparència estan sotmeses als mateixos límits que els previstos en matèria d'accés a la informació pública. La

transparència pot ser limitada o restringida si la informació que s'ha de publicar o la divulgació d'aquesta informació comporta un perjudici per a determinats interessos públics o privats, com ara:

Articles 7
i 21

- La seguretat pública.
- La investigació o la sanció de les infraccions penals, administratives o disciplinàries.
- El secret o la confidencialitat en els procediments tramitats per l'Administració pública, si el secret o la confidencialitat són establerts per una norma amb rang de llei.
- El principi d'igualtat de les parts en els processos judicials o la tutela judicial efectiva.
- Els drets dels menors d'edat.
- La intimitat i els altres drets privats legítims.
- El secret professional i els drets de propietat intel·lectual i industrial.
- Altra informació protegida establerta en normes amb rang de llei.

Tot i el reconeixement d'aquests límits, **el principi de transparència s'ha d'interpretar i aplicar de manera preferent.** Els límits a les obligacions de transparència han de ser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció i han de tenir en compte les circumstàncies de cada cas concret. Per això, cal motivar adequadament la limitació de la transparència a causa de la concurrència d'algun dels límits anteriors.

La transparència
s'ha
d'interpretar
i s'ha d'aplicar
de manera
preferent

Cal valorar la **possibilitat de difondre parcialment la informació quan els límits de la transparència puguin afectar una part de la informació que s'hagi de publicar.** En aquest cas, els subjectes obligats haurien d'informar d'aquesta circumstància i aportar els aclariments contextuais necessaris, sempre que sigui possible, per no revelar el contingut de la informació que no ha estat difosa.

La informació
es pot difondre
de forma parcial

14. Què succeeix quan la informació conté dades personals?

La informació que han de difondre els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials pot contenir dades personals, és a dir, informació referent a persones físiques identificades o identificables (noms, adreces, telèfons, adreces de correu electrònic, documents identificatius, etc.).

Per evitar les conseqüències negatives que aquesta circumstància podria tenir en la transparència pública, però també per garantir adequadament la protecció de les dades personals, la Llei de transparència estableix uns criteris per facilitar l'equilibri adequat entre aquests dos principis.

La Llei estableix uns criteris d'equilibri entre la transparència i la protecció dades personals

En primer lloc, reconeix que quan la **informació directament relacionada amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública** només contingui dades personals merament identificatives podrà ser difosa a través dels portals de transparència, llevat que, en un cas concret, hagi de prevaler la protecció de dades personals o altres drets constitucionalment protegits.

Article 24

En segon lloc, estableix que quan la **informació contingui dades personals que no estiguin especialment protegides** també podran ser difoses amb la prèvia ponderació entre l'interès públic en la divulgació i els drets de les persones afectades. Per dur a terme aquesta ponderació, la mateixa Llei de transparència preveu alguns criteris, com ara el temps transcorregut; la finalitat de la difusió i les garanties que s'ofereixin; el fet que es tracti de dades relatives a menors d'edat, o el fet que pugui afectar la seguretat de les persones.

En tercer lloc, preveu que quan la **informació contingui dades especialment protegides** (perquè fan referència a la ideologia, l'afiliació sindical, la religió, les creences, l'origen racial, la salut, la vida sexual o a la comissió d'infraccions penals o administratives) només podran ser difoses si la persona afectada ho ha consentit expressament per escrit.

L'aplicació d'aquests criteris en els casos concrets pot resultar complexa. Per aquest motiu, la Llei de transparència preveu que la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i la Comissió d'Accés, Avaluació i Tria Documental han d'adoptar les mesures de coordinació necessàries per garantir una aplicació homogènia dels principis i les regles sobre la protecció de dades personals i l'accés a la informació.

15. Quins usos es poden fer de la informació d'un partit polític, organització sindical o empresarial?

La informació relativa als partits polítics, les organitzacions sindicals o empresarials ha de ser difosa a través del seu portal de transparència, si en tenen, i també del portal de la transparència gestionat per la Generalitat de Catalunya. Aquesta informació podrà ser coneguda per tothom.

A més, es preveu la possibilitat **que la informació pugui ser reutilitzada per terceres persones per produir noves informacions o oferir nous serveis**. A aquest efecte, els subjectes obligats per la Llei de transparència han de facilitar a les persones l'accés a la informació en formats reutilitzables, com ara CSV, XML O RDF.

La informació
de les entitats
privades
es pot reutilitzar

La informació dels partits polítics, de les organitzacions sindicals i de les organitzacions empresarials que es difongui a través dels portals de transparència s'ha de poder reutilitzar de manera lliure i sense estar subjecta a cap restricció. No obstant això, per la via reglamentària, es pot sotmetre la reutilització a l'obtenció d'una llicència de reconeixement de Creative Commons, per raó de la tutela d'altres drets o béns, o a la sol·licitud prèvia de la persona interessada.

Article 17

El portal de transparència ha d'especificar el tipus de reutilització aplicable a la informació que conté a través de l'avís legal que concreti les condicions de la reutilització.

Generalment, els portals de transparència faciliten la reutilització lliure, sempre que es garanteixi que en el procés de reutilització no s'altera el contingut de la informació reutilitzada ni se'n desnaturalitza el sentit, i que se citi la font i s'hi indiqui la data de la darrera actualització.

16. Com es gestiona la informació per ser transparents?

Els partits polítics, les organitzacions sindicals i empresarials poden dotar-se de sistemes integrals d'informació en format electrònic per facilitar la transparència.

Sistemes
integrals
d'informació

Els partits polítics, les organitzacions sindicals i empresarials han d'integrar i interconnectar la informació d'acord amb les directrius que els facilitin els òrgans que gestionen el portal de transparència.

17. Quan s'ha de ser transparent?

Els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials han de facilitar la informació sobre els fons públics des de l'entrada en vigor de la Llei 19/2014, és a dir, **l'1 de juliol de 2015**.

1 de juliol
de 2015

Des d'aquesta data, els partits polítics, les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials estan obligats a difondre la seva informació.

Article 77

18. Què succeeix si un partit polític, organització sindical o empresarial no és transparent?

La Llei de transparència preveu tot un seguit d'infraccions aplicables als partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials en el cas que no es compleixin les obligacions previstes.

L'incompliment
de les obligacions
és una infracció
molt greu

En primer lloc, es considera una infracció molt greu **incomplir les obligacions a les quals resten subjectes les persones físiques o jurídiques en matèria de transparència**.

En el cas dels partits polítics i de les organitzacions sindicals i empresarials que perceben fons públics per sobre dels límits previstos a la Llei de transparència, també poden cometre una infracció molt greu relativa a l'incompliment de les obligacions i els deures de publicitat activa establerts a la Llei de transparència si apliquen de manera manifestament injustificada els límits a la transparència.

En segon lloc, es considera infracció greu **incomplir, totalment o parcial, els deures i les obligacions en matèria de transparència**, sempre que l'incompliment no sigui una infracció molt greu.

Article 78

Finalment, es consideren infraccions lleus, els actes i les omissions que constitueixin descurança o negligència en el compliment de les obligacions establertes per la Llei.

Article 79

En el cas dels partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials, les sancions previstes per l'incompliment de les obligacions establertes per la Llei de transparència són les següents:

Article 84

Infraccions molt greus	Infraccions greus	Infraccions lleus
Multa entre 6.001 i 12.000 euros	Multa entre 600 i 6.000 euros	Amonestació
Suspensió per poder contractar amb l'Administració, durant un període màxim de sis mesos	Inhabilitació per ser beneficiaris d'ajuts públics, durant un període màxim d'un any	Declaració d'incompliment amb publicitat
Inhabilitació per ser beneficiaris d'ajuts públics, durant un període d'entre un i cinc anys		

Sancions

Per determinar l'abast de les sancions es valorarà l'existència de perjudicis per a l'interès públic, la repercussió de la conducta en els ciutadans, els danys econòmics o patrimonials produïts, així com la resta de criteris aplicables per determinar l'abast de la sanció previstos en la legislació de règim jurídic i procediment administratiu.

La competència per incoar, instruir i resoldre l'expedient sancionador respecte als partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials correspon a la persona titular del departament de la Generalitat competent en matèria d'Administració pública.

19. Com cal preparar-se per ser transparent?

Els partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials han de preparar-se per al compliment de les obligacions que es deriven de la Llei de transparència.

Aquest procés de preparació pot incorporar diferents accions que persegueixen conèixer la situació prèvia i la incidència que té la Llei de transparència, planificar les accions que s'han de dur a terme per complir amb les obligacions previstes en la Llei, actuar d'acord amb la planificació adoptada i, finalment, avaluar el nivell de transparència de l'entitat privada i els resultats obtinguts en l'aplicació del pla de transparència.

1. Avaluació

- Han de conèixer com els afecta la Llei de transparència.
- Han d'identificar quina informació han de publicar i quina han de facilitar a l'Administració pública responsable.
- Han d'analitzar quins canals de comunicació tenen, quina informació es difon o quins usos se'n fa.

2. Planificació

- Poden adoptar un compromís per a la transparència.
- Poden elaborar un programa o un pla estratègic que defineixi els objectius i les accions a dur a terme per complir amb les obligacions de transparència previstes en la Llei de transparència.
- Poden dissenyar un programa formatiu.

3. Actuació

- Han d'impulsar les accions tècniques, tecnològiques i organitzatives necessàries per publicar la informació i transmetre-la a l'Administració pública responsable.
- Han de garantir l'actualització de la informació que es difongui a través del portal de transparència de l'Administració pública responsable.
- Poden incorporar mecanismes de garantia de la qualitat i l'accessibilitat de la informació.

4. Auditoria

- Poden analitzar quin ha estat el grau de consecució dels objectius inclosos en el pla de transparència.
- Poden valorar quin ha estat l'impacte de les accions dutes a terme pel que fa al nivell de transparència de l'entitat.

Avaluació,
planificació,
actuació
i auditoria

20. Quin suport dóna l'Administració de la Generalitat als partits polítics i a les organitzacions sindicals i empresarials?

L'Administració de la Generalitat ha de prestar assessorament jurídic i tecnològic als partits polítics, organitzacions sindicals i empresarials que es veuen afectats per la Llei de transparència.

Aquest assessorament es presta a través de diferents instruments, com ara aquesta guia. També està previst que es facilitin protocols per al compliment de les obligacions de transparència per les entitats privades.

A més, la Llei de transparència també preveu que les convocatòries de subvencions o els convenis subscrits poden preveure mesures específiques de suport econòmic o tècnic per poder fer efectives les obligacions de transparència.

L'Administració
de la Generalitat
els presta
assessorament
jurídic
i tecnològic

Article 94

Glossari

Administració pública: les administracions públiques i els organismes, els ens públics i els ens instrumentals del sector públic i entitats vinculades amb l'Administració de la Generalitat i els ens que integren l'Administració local a Catalunya (societats amb participació majoritària, societats vinculades, fundacions del sector públic, entitats de dret públic), els col·legis professionals i les corporacions de dret públic, els consorcis i els altres organismes i institucions públiques compresos en la Llei de transparència.

Bon govern: els principis, les obligacions i les regles sobre la qualitat dels serveis i el funcionament de l'Administració, i els principis ètics i les bones pràctiques d'acord amb els quals han d'actuar els alts càrrecs de l'Administració, els càrrecs directius i la resta de personal al servei de l'Administració, amb l'objectiu que aquesta funcioni amb la màxima transparència, qualitat i equitat, i amb garantia de rendició de comptes.

Dret d'accés a la informació pública: el dret subjectiu que es reconeix a les persones perquè sol·licitin i obtinguin la informació pública, en els termes i les condicions regulats per la Llei de transparència.

Entitats privades: les persones jurídiques que són subjecte obligat per la Llei de transparència (societats civils i mercantils, associacions i fundacions, etc.) per exercir funcions públiques i potestats administratives, prestar serveis públics o d'interès general o universal, gestionar fons públics o ser contractistes.

Govern obert: les mesures per establir una relació i un diàleg permanents i bidireccionals entre l'Administració i les persones a l'hora de definir i aplicar les polítiques públiques, i per introduir i desenvolupar instruments de participació i col·laboració ciutadana en els assumptes públics.

Informació pública: la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats.

Portal de la transparència: l'instrument bàsic i general de gestió de documents públics per donar compliment i efectivitat a les obligacions de transparència establertes per la Llei. Aquest portal també inclou el Registre de grups d'interès, els canals de participació i els procediments participatius en tràmit.

Publicitat activa: el deure dels subjectes obligats de fer públics, d'ofici, els continguts d'informació pública que determina el capítol II del títol II de la Llei de transparència.

Reutilització: l'ús de documents que es troben en poder de les administracions i els organismes del sector públic, de persones físiques o jurídiques, amb finalitats comercials o no comercials, sempre que l'ús esmentat no constitueixi una activitat administrativa pública. Queda exclòs d'aquest concepte l'intercanvi de documents entre administracions i organismes del sector públic en l'exercici de les funcions públiques que tinguin atribuïdes.

Subjectes obligats: totes les persones físiques o jurídiques a les quals la Llei de transparència imposa deures i obligacions.

Transparència: principi de referència en l'actuació de les institucions i les entitats que facilita a les persones amb les quals es relacionen el coneixement de tots els seus àmbits d'actuació, fet que implica una acció proactiva de l'Administració per donar a conèixer la informació relativa als seus àmbits d'actuació i les seves obligacions, amb caràcter permanent i actualitzat, de la manera que resulti més comprensible per a les persones i per mitjà dels instruments de difusió que els permetin un accés ampli i fàcil a les dades i els facilitin la participació en els assumptes públics.

Els actors de la transparència a Catalunya

La transparència és impulsada pel diferents òrgans als quals la legislació vigent atribueix la responsabilitat en l'aplicació de la Llei de transparència. Aquests veuen facilitada la seva activitat en relació amb la transparència per les actuacions que duen a terme diferents òrgans i institucions de manera transversal amb la finalitat de coordinar, fomentar o garantir les polítiques de transparència de les diferents administracions públiques catalanes i les entitats privades que tenen obligacions de transparència.

A més d'aquests òrgans i institucions, la societat civil també té un paper significatiu en l'impuls de la transparència a Catalunya, particularment, a través d'ONG que tenen, entre les seves finalitats fundacionals, la de treballar per la millora de la transparència a les institucions.

Parlament de Catalunya

El Parlament de Catalunya va aprovar la Llei de transparència que defineix les obligacions dels diferents subjectes obligats en matèria de transparència i accés a la informació a Catalunya.

No obstant això, el Parlament té un règim específic de transparència que està determinat en el seu Reglament i en les seves normes de règim i govern interiors.

El Parlament també intervé en el procediment d'elaboració del Reglament de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública i la designació dels seus membres. A més, aquesta Comissió ha de presentar al Parlament la seva memòria anual.

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública

La Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública és l'òrgan encarregat de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la informació pública, mitjançant la mediació i la resolució de les reclamacions que s'interposin contra les resolucions expresses o presumptes en matèria d'accés a la informació pública, les comunicacions que substitueixin les resolucions i, si escau, les resolucions que resolguin el recurs de reposició contra les resolucions dictades en matèria d'accés a la informació.

Aquesta Comissió gaudeix de plena independència orgànica i funcional i s'adscriu al departament de la Generalitat que el Govern determini per decret, que l'ha de dotar dels mitjans personals i materials necessaris per a l'exercici de les seves funcions.

Està integrada per juristes especialistes en dret públic i tècnics en matèria d'arxius o gestió documental, elegits entre experts de competència i prestigi reconegut i amb més de deu anys d'experiència professional.

Síndic de Greuges

El Síndic de Greuges és la institució de la Generalitat que té la funció de protegir i defensar els drets i les llibertats constitucionals i estatutaris.

La Llei de transparència preveu que el Síndic de Greuges ha de vetllar pel compliment de les obligacions i els drets que s'hi estableixen en matèria de transparència i accés a la informació.

Les persones afectades per les omissions produïdes derivades d'obligacions establertes per l'Administració pública en matèria de transparència pública poden adreçar una queixa al Síndic de Greuges d'acord amb el que determina la Llei 24/2009, del 23 de desembre, del Síndic de Greuges.

El Síndic de Greuges també és el responsable d'avaluar el compliment de la Llei de transparència d'acord amb els indicadors objectius que estableixi. El Síndic de Greuges ha d'elaborar anualment un informe general d'avaluació de l'aplicació de la Llei de transparència.

Sindicatura de Comptes

La Sindicatura de Comptes és un òrgan fiscalitzador extern dels comptes, de la gestió econòmica i del control d'eficiència de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, dels ens locals i de la resta del sector públic de Catalunya. És una institució estatutària creada a l'empara de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de l'any 1979.

Entre les seves funcions destaquen —a més de fiscalitzar la gestió econòmica i financera— la de verificar el respecte de la legalitat i avaluar l'eficiència i l'eficàcia de les operacions que es duen a terme en el sector públic de Catalunya. Actua amb independència del Govern i, tot i tenir dependència orgànica del Parlament de Catalunya, té plena autonomia organitzativa, funcional i pressupostària (Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes).

La Llei de transparència atribueix a la Sindicatura de Comptes, conjuntament amb el Síndic de Greuges i l'Oficina Antifrau, l'obligació de vetllar pel compliment de les obligacions i els drets establerts en matèria de transparència. En aquest sentit, si en

l'exercici de llurs funcions, el Síndic de Greuges —així com la Sindicatura de Comptes i l'Oficina Antifrau de Catalunya— tenen coneixement de fets que poden constituir una infracció tipificada com a molt greu o com a greu per la Llei de transparència, poden instar els òrgans competents a incoar el procediment sancionador.

Oficina Antifrau de Catalunya

L'Oficina Antifrau de Catalunya és una entitat que actua amb independència de les administracions públiques per prevenir i investigar possibles casos de corrupció i de conflicte d'interessos i fomentar la integritat i la transparència en l'exercici de les funcions públiques.

La Llei de transparència atribueix a l'Oficina Antifrau de Catalunya vetllar pel compliment de les obligacions i els drets establerts en matèria de transparència. En aquesta direcció, les persones afectades pels actes o les omissions produïdes derivades d'obligacions establertes per l'Administració pública poden adreçar-se a l'Oficina Antifrau de Catalunya d'acord amb el que preveu la Llei 14/2008, de 5 de novembre, de l'Oficina Antifrau de Catalunya.

Autoritat Catalana de Protecció de Dades

L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades és l'organisme independent que té per objecte garantir, en l'àmbit de les competències de la Generalitat, els drets a la protecció de dades personals i d'accés a la informació que hi està vinculada.

L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades vetlla pel compliment de la legislació vigent sobre protecció de dades de caràcter personal i resol les reclamacions de tutela formulades per les persones afectades respecte a l'exercici dels drets que reconeix la legislació vigent per a la protecció de les dades personals.

La Llei de transparència preveu que l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, juntament amb la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública i la Comissió Nacional d'Avaluació i Tria Documental, han d'adoptar mesures de coordinació per garantir l'aplicació homogènia dels principis i les regles sobre protecció de dades i accés a la informació.

Departament de Governació i Relacions Institucionals

El Departament de Governació i Relacions Institucionals és el departament de l'Administració de la Generalitat de Catalunya que té atribuïda la competència sobre les polítiques en matèria de transparència i del qual depenen els òrgans que tenen funcions específiques en matèria de transparència, la Secretaria d'Administració i Funció Pública i l'Oficina per al Desenvolupament de l'Autogovern, així com l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, responsable de la formació en aquest àmbit.

Cal destacar que el Departament de Governació i Relacions Institucionals també té adscrits el Comissionat per a la Transparència i l'Accés a la Informació Pública i la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, sens perjudici de la independència orgànica i funcional d'aquesta última.

Comissionat per a la Transparència i l'Accés a la Informació Pública

El Comissionat per a la Transparència i l'Accés a la Informació Pública és un òrgan adscrit al Departament de Governació i Relacions Institucionals al qual corresponen les funcions inherents a la coordinació, desplegament i implementació de les mesures necessàries per a l'aplicació de la legislació de transparència, accés a la informació pública i bon govern, d'acord amb les directrius fixades pel Govern i sota la direcció superior de la persona titular del Departament.

Les funcions del Comissionat per a la Transparència i l'Accés a la Informació Pública són:

- a) Implementar i desplegar les estratègies per garantir el compliment de la normativa de transparència i accés a la informació pública per part dels departaments de l'Administració de la Generalitat i organismes que en depenen.
- b) Impulsar les mesures d'organització interna i coordinar l'aplicació de les directrius i els criteris corporatius necessaris per garantir el compliment de la normativa de transparència i accés a la informació pública per part dels diferents departaments de l'Administració de la Generalitat i organismes que en depenen.
- c) Dirigir, gestionar i desenvolupar el portal de la transparència i coordinar el procés d'integració i garantia de la interoperabilitat dels portals, les aplicacions i la informació que s'hi ha de vincular.
- d) Dirigir, coordinar i supervisar el procés d'obertura de dades públiques de la Generalitat i facilitar la reutilització de la informació del sector públic.
- e) Dur a terme les actuacions necessàries per garantir el compliment de les obligacions de publicitat activa, l'eficàcia del dret d'accés a la informació pública i la rendició de comptes.
- f) Qualsevol altra funció que li encomani el Govern en aquest àmbit.

Unitats d'informació

Les unitats d'informació són els òrgans que tenen atribuïdes les funcions de coordinació, comunicació, suport i assessorament a les unitats de cada departament i que han de derivar les consultes dels ciutadans en l'àmbit de la publicitat activa i l'accés a la informació pública.

Les entitats i els organismes públics dependents o vinculats amb l'Administració de la Generalitat de Catalunya, així com la resta de subjectes obligats per la Llei també poden designar l'òrgan que ha d'assumir les funcions pròpies de les unitats d'informació.

Departament	Unitat	Nom resolució	Núm./data
Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural	Subdirecció General de Recursos Humans, Organització i Relacions Laborals	RESOLUCIÓ AAM/416/2015, de 9 de març	6834, 19.3.2015
Benestar Social i Família	Àrea d'Organització / Direcció de Serveis	RESOLUCIÓ BSF/1011/2015, de 12 de maig	6875, 20.5.2015
Cultura	Gabinet Tècnic	RESOLUCIÓ CLT/1008/2015, de 7 de maig	6874, 19.5.2015
Economia i Coneixement	Subdirecció General de Recursos Humans, Organització i Règim Interior	RESOLUCIÓ ECO/729/2015, de 30 de març	6854, 20.4.2015
Empresa i Ocupació	Àrea de Planificació i Transparència	RESOLUCIÓ EMO/1115/2015, de 4 de maig	6882, 29.5.2015
Ensenyament	Subdirecció d'Organització, Coneixement i Sistemes d'Informació	RESOLUCIÓ ENS/444/2015, de 2 de març	6831, 16.3.2015
Governació i Relacions Institucionals	Gabinet Tècnic	RESOLUCIÓ GRI/520/2015, de 18 de març	6836, 23.3.2015
Interior	Gabinet Tècnic	RESOLUCIÓ INT/563/2015, de 19 de març	6841, 30.3.2015
Justícia	Gabinet Tècnic	RESOLUCIÓ JUS/228/2015, de 13 de febrer	6813, 18.2.2015
Presidència	Àrea d'Organització	RESOLUCIÓ PRE/398/2015, de 3 de març	6827, 10.3.2015
Salut	Gabinet Tècnic	RESOLUCIÓ SLT/569/2015, de 16 de març	6841, 30.3.2015
Territori i Sostenibilitat	Direcció de Serveis	RESOLUCIÓ TES/616/2015, de 27 de març	6845, 7.4.2015

Registre de grups d'interès

El Registre de grups d'interès és el registre que té per finalitat la inscripció i el control de les persones i les organitzacions que treballen per compte propi i participen en l'elaboració i l'aplicació de les polítiques públiques en defensa d'interessos de terceres persones o organitzacions.

L'Administració de la Generalitat, els ens locals i els organismes públics obligats per la llei han de crear un registre de grups d'interès públic.

Transparència Internacional

Transparència Internacional és una organització no governamental dedicada a combatre la corrupció, fomentar la transparència i conscienciar sobre l'enfortiment de la integritat pública. A través dels seus capítols en el món, Transparència Internacional impulsa diferents accions i els indicadors que de manera periòdica avaluen el nivell de corrupció o de transparència de les administracions públiques.

En matèria de transparència cal destacar l'índex de transparència dels ajuntaments (ITA) o l'índex de transparència de les comunitats autònomes (INCAU).

Xarxa de Governants Transparents de Catalunya

La Xarxa de Governants Transparents de Catalunya ha estat creada, mitjançant la subscripció del Conveni signat el dia 2 de juny del 2015, per tal de constituir un marc permanent i estable de coordinació, col·laboració i intercanvi d'informació entre organismes públics per al desplegament de la Llei de transparència.

Aquesta Xarxa està constituïda pel Departament de Governació i Relacions Institucionals, el Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC), l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, les diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona i les entitats municipalistes (l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Federació de Municipis de Catalunya).

Guia d'autoavaluació

Sobre l'aplicació de la Llei de transparència

1. L'entitat exerceix funcions públiques o potestats administratives?
2. L'entitat gestiona serveis públics, serveis d'interès general o universals?
3. L'entitat és contractista de l'Administració o rep fons públics?
4. L'entitat està constituïda com a partit polític o com a organització sindical o empresarial?
5. L'entitat és una associació o fundació vinculada a un partit polític?

Sobre la informació que cal difondre

6. L'entitat ha identificat la informació que ha de difondre en relació amb els àmbits organitzatiu, econòmic, contractual i de convenis i subvencions?

Sobre la qualitat de la informació

7. La informació que es difon és veraç i objectiva?
8. La informació que es difon és clara, estructurada i en format reutilitzable?
9. La informació que es difon és actualitzada? Amb quins terminis s'actualitza la informació que es difon?
10. La informació que es difon és completa, adequada i congruent?

Sobre l'accessibilitat de la informació

11. S'utilitza un sistema integral d'informació i coneixement en format electrònic?
12. Es compleixen les recomanacions de la Iniciativa d'Accessibilitat Web?
13. S'organitza la informació perquè sigui fàcilment accessible i comprensible?
14. S'ordena la informació temàticament perquè sigui fàcil de localitzar?
15. Es facilita la consulta de la informació amb l'ús de mitjans informàtics en formats fàcilment comprensibles que permetin la interoperabilitat i la reutilització?

Sobre la preparació per aplicar la Llei de transparència

16. Qui són els responsables de les polítiques de transparència de l'entitat?
17. L'entitat ha adoptat un compromís amb la transparència?
18. L'entitat ha adoptat un pla estratègic en matèria de transparència?
19. L'entitat disposa de canals propis per a la difusió d'informació?
20. L'entitat disposa d'un programa de formació interna en matèria de transparència i gestió de la informació?

Per saber-ne més

Existeix una àmplia bibliografia en matèria de transparència i accés a la informació pública. A continuació es recull una selecció de les principals obres col·lectives d'anàlisi de la legislació bàsica estatal i la legislació catalana en matèria de transparència, accés a la informació pública i bon govern. La seva consulta permet accedir a altres referències més especialitzades.

Recursos en paper

CERRILLO I MARTÍNEZ, A.; PONCE SOLÉ, J. (ed.). *Transparència, accés a la informació i bon govern a Catalunya. Comentaris de la Llei 19/2014, de 9 de desembre*. Barcelona: Editorial UOC; Escola d'Administració Pública de Catalunya, 2015.

DE LA NUEZ SÁNCHEZ-CASCADO, E.; TARÍN QUIRÓS, C. (ed.). *Transparencia y buen gobierno: Comentarios a la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno*. Madrid: La Ley, 2014.

FERNÁNDEZ RAMOS, S.; PÉREZ MONGUIÓ, J. M. *Transparencia, Acceso a la Información y Buen Gobierno. Ley 19/2013, de 9 de diciembre*. Cizur Menor: Thomson-Reuters-Aranzadi, 2014.

FERNÁNDEZ SALMERÓN, M.; VALERO TORRIJOS, J. (ed.). *Régimen jurídico de la transparencia en el sector público: acceso, uso y reutilización de la información administrativa*. Cizur Menor: Thomson-Reuters-Aranzadi, 2014.

GUICHOT REINA, E. (ed.). *Transparencia, Acceso a la Información y Buen Gobierno. Estudio de la Ley 19/2013, de 9 de diciembre*. Madrid: Tecnos, 2014.

JIMÉNEZ ASENSIO, R. *Bona governança i transparència municipal. Guia per a la implantació als ajuntaments de la Llei del Parlament de Catalunya 19/2014, de 31 de desembre*. Barcelona: Federació de Municipis de Catalunya; Associació Catalana de Municipis, 2015.

MESEGUER YEBRA, J. *Comentario a la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno: Análisis de la tramitación e informes sobre publicidad activa y acceso a la información pública*. Barcelona: Centro de Estudios Municipales y de Cooperación Internacional; Escola d'Administració Pública de Catalunya; Diputación de Granada, 2014.

VILLORIA MENDIETA, M. *La publicitat activa en la Llei de transparència, accés a la informació i bon govern: possibilitats i insuficiències*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2014. (Govern Obert) [disponible també [en línia](#)]

Recursos electrònics

Portals i webs

Portal [Transparència Catalunya](#)

Portal [Transparència gencat](#)

[Portal de dades obertes](#)

[Departament de Governació i Relacions Institucionals](#)

[Oficina per al Desenvolupament de l'Autogovern](#)

[Escola d'Administració Pública de Catalunya](#)

[Transparència Internacional](#)

[Fundació Civio](#)

[Tu derecho a saber](#)

[Access Info Europe](#)

Jornades sobre transparència i accés a la informació pública en línia

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE CATALUNYA. [Jornada d'estratègies de transparència i govern obert. Taula rodona de la Jornada](#). Barcelona, 19 de març de 2015.

UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA; ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE CATALUNYA. [Jornada sobre la Llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern, de Catalunya](#). Barcelona, 25 de febrer de 2015.

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE CATALUNYA. [Garantir la transparència: implicacions per a l'Administració](#). Barcelona, 20 de novembre de 2014.

AJUNTAMENT DE TERRASSA. [II Jornada Govern Obert de Terrassa. Impacte de la Llei de Transparència a l'Administració pública](#). Terrassa, 29 d'octubre de 2014.

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE CATALUNYA. [Jornada sobre la Llei 19/2013, de transparència, accés a la informació i bon govern](#). Barcelona, 27 de març de 2013.
— [Jornada sobre el govern obert i la transparència municipal](#). Barcelona, 9 de maig de 2012.

Documents en línia

ÁLVAREZ ESPINAR, M. [Obertura i reutilització de dades públiques](#). Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2014. (Govern Obert)

CONSELL ASSESSOR PER A LA REACTIVACIÓ ECONÒMICA I EL CREIXEMENT. GENERALITAT DE CATALUNYA. [Recomanacions per a la millora de la transparència a les institucions i a les empreses](#). Barcelona, 2013.

FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE MUNICIPIOS Y PROVINCIAS. [Modelo ordenanza tipo de transparencia, acceso a la información y reutilización](#). Madrid, 2014.

GENERALITAT DE CATALUNYA. [Codi de bones pràctiques per als alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya](#). Barcelona, 2013.

OFICINA ANTIFRAU DE CATALUNYA. [Dret d'accés a la informació pública i transparència. Aspectes clau en la seva regulació](#). Barcelona, 2014.

PARLAMENT CIUTADÀ. [Pacte social contra la corrupció](#). Barcelona, 2015.

PRESIDENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA. [Propostes i reflexions del president de la Generalitat en matèria de transparència i regeneració democràtica](#). Barcelona, 2013.

SÍNDIC DE GREUGES. [El dret d'accés a la informació pública. Informe extraordinari](#). Barcelona, 2012.

XARXA D'AJUNTAMENTS BASCOS PER LA TRANSPARÈNCIA. [Hoja de ruta hacia la transparencia. Estrategia y herramientas para construir un ayuntamiento más transparente](#). Associació de Municipis Bascos (EUDEL), 2013.

—[70 buenas prácticas para lograr un ayuntamiento más transparente](#). Associació de Municipis Bascos (EUDEL), 2013.

Normativa vigent

Catalunya

[Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern](#)
[Decret 19/2015, de 24 de febrer, pel qual es crea el Comissionat per a la](#)
[Transparència i l'Accés a la Informació Pública](#)

[Decret 169/2014, de 23 de desembre, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental](#)
[de Transparència i Accés a la Informació Pública](#)

[Decret 20/2015, de 24 de febrer, d'adscripció de l'Institut d'Estudis Autònoms i de modificació del Decret 169/2014, de 23 de desembre, pel qual es crea la Comissió Interdepartamental de Transparència i Accés a la Informació Pública](#)

[Decret 171/2015, de 28 de juliol, sobre el Registre de grups d'interès de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic](#)

Estat espanyol

[Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern](#)

[Reial decret 919/2014, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova l'Estatut del Consell de Transparència i Bon Govern](#)

Europa

[Conveni 205 del Consell d'Europa sobre l'accés als documents públics de 2009](#)